

Medfinansieras av
Europeiska unionen

Ett projekt för ökad konkurrenskraft inom lantbruket i Västernorrland

Sammanfattning och utvärdering

Hushållnings
sällskapet

Ett projekt för att ökad konkurrenskraft inom lantbruket i Västernorrland

Hushållningssällskapet Västernorrland och Maskinring Norrland har tillsammans drivit ett projekt inom kompetensförsörjning under perioden maj 2024 till maj 2026. Totalt har knappt 470 deltagare engagerats på 19 olika träffar. Projektet har sökts hos Länsstyrelsen Västernorrland med syfte att stärka konkurrenskraften och djurvälståndet i länets jordbruk. Vi har fokuserat på länets behov och företagens önskemål, vilka har samlats i fyra teman.

Tema 1. Lokalproducerad kunskap

Vi ville ta tillvara den kunskap och erfarenhet som lantbrukare i Västernorrland besitter. Det har vi lyft och delat genom fältvandringar och studiebesök där den lokalproducerade kunskapen stått i centrum och stärkts av experter och rådgivare som tillsammans med företagen tagit fram konkreta och användbara råd, såsom kalkyler och erfarenheter.

— Det här har varit det roligaste med hela projektet, att lyfta vår lokala kunskap. Vi har så många bra företagare i länet, säger Magnus Alskog, Maskinring Norrland.

Tema 2. Djurhälsoträffar

Det började med ett önskemål från en lantbrukare som såg ett behov – och blev en succé. Under två vintrar genomfördes fem träffar tillsammans med en erfaren veterinär. Fokus låg på hälsa hos mjölkkraskalvar samt juverhälsa och mjölk kvalitet. Vi kombinerade studiebesök, föreläsningar och teknikpresentationer. Träffarna blev mötesplatser där anställda på mjölkgårdar kunde möta kollegor, knyta kontakter och få gemensamma kunskaper. Träffarna har varit uppskattade och vid flera tillfällen har vi fått hyra närliggande bygdegårdar eller församlingshem för att kunna ta emot alla som anmält sig.

— Det är jättekul med sådan uppslutning. Vi har hittat en målgrupp som växer i takt med att lantbruksföretagen växer och får allt fler anställda: unga, drivna djurskötare som har ett uppdämt behov av att möta likasinnade, säger Emelie Tillander, Hushållningssällskapet i Västernorrland.

Tema 3. Ny teknik och kunskap

Vi såg att många jordbrukare hade tillgång till ny teknik men inte nyttjade den fullt ut. Vi såg även utmaningen i vårt glesta jordbrukslandskap i norra Sverige som ger långa avstånd till säljare av ny teknik, mässor och rådgivning. Genom projektet har vi samlat lantbrukare kring ny teknik och kunskap för Västernorrland. Exempel är ny forskning om lönsamhet i nöttuppfödning samt digitala verktyg för fältdata, odlingsplanering och uppföljning.

Tema 4. Markavvattning

Behovet av markavvattning är stort i Västernorrland. Samtidigt rådde brist på entreprenörer. För att öka tillgången genomfördes en temadag om processen och ekonomin, med demovisning av täckdikningsplog, samt ett fördjupat studiebesök hos Drain Force i Sala. Effekterna är tydliga: efterfrågan på täckdikningstjänster har ökat, Maskinring Norrland har utvecklat ett entreprenadkoncept och minst tre aktörer i vår närhet investerar i täckdikningsplog med djupregleringssystem. Utöver det finns ett par gårdar långt utanför Västernorrlands gränser som också investerar.

— Det känns kul med ett så konkret resultat av projektet, för det ser utan tvivel ut som att projektet sänkte tröskeln för att entreprenörer skulle våga investera, säger Olov Eriksson, projektmedarbetare.

Organisationer i samverkan

Hushållningssällskapet i Västernorrland och Maskinring Norrland har tillsammans hittat ett vinnande koncept där organisationerna kan stötta varandra. Maskinringens medlemmar utvecklas och därmed även deras affärer inom föreningen. Hushållningssällskapet i Västernorrland får en stark kontakt med näringen och gårdarna i länet genom Maskinringens nätverk och affärer. Det är en korspollinering som gett frukt i form av två starka organisationer på frammarsch, för lantbrukets bästa i Västernorrland.

Under tiden har även starka band och samarbeten med Länsstyrelsen Västernorrland knutits. Inte minst har Emelie Tillander från Hushållningssällskapet, Olov Eriksson, BAO AB, och Magnus Alskog, Maskinring Norrland, skapat ett projektteam som på ett modernt och strukturerat sätt drivit projektet nära näringen med siktet inställt på en ljus framtid för Västernorrlands lantbruk.

Nu då?

Både Hushållningssällskapet i Västernorrland och Maskinring Norrland fortsätter att utveckla föreningarnas tjänster och projektverksamhet. Målet är satt att åter få en växtodlingsrådgivare i länet samt att bredda och fördjupa arbetet med att stödja lantbruket i dess utveckling.

Har du idéer på hela projekt eller enskilda träffar? Då är du varmt välkommen att kontakta oss!

Om Olov (Olle) Eriksson

Bondpojke som vuxit upp med en mjölkbesättning och via Umeå och Bryssel åter landat i sin hemby Gåltjärn utanför Sundsvall. Olle har skött strukturen i projektet med planering, översikt och ett agilt arbetssätt som lagt grunden för att utveckla en stark projektverksamhet i både Hushållningssällskapet och Maskinring Norrland.

Olle kan, förutom att mjölka kor, en hel del om samhällsfrågor efter att ha tagit en magisterexamen i samhällsvetenskap vid Umeå universitet. Olle jobbar som konsult i projektet via sitt eget företag BAO AB. På fritiden tävlar han i Revy-SM.

Om Emelie Tillander

Bördig från Ockelbo har Emelie landat i Häggdånger, söder om Härnösand. Utbildad till husdjursagronom har hon via livsmedelsstrategin på Länsstyrelsen och säljare på lantmännen till slut lockats till Hushållningssällskapet i Västernorrland. Här har Emelie utvecklat projektverksamheten och blivit en självklar del av länets lantbruksstödjande verksamhet.

Som uppvuxen på nötgård med egen uppfödning av linderödsgrisar har hon gedigna erfarenheter av bondeliv och företagande.

Om Magnus Alskog

Magnus är en mångsysslare, född och uppvuxen femton meter från 36 mjölkande kor. Via Kalmar har han landat hemma i Gåltjärn, Sundsvall. Med en fil.kand. i journalistik och media har han hittat egna vägar och byggt upp en grönsaksodling hemma på gården, som med tiden blivit företaget Norrlands Blomsteräng.

I samma veva har han jobbat för Maskinring Norrland som kommunikatör och medlemsansvarig, där projektverksamheten blivit en del av erbjudandet till Maskinringens medlemmar.

Text: Magnus Alskog

Medfinansieras av
Europeiska unionen

Hushållnings
sällskapet

ENTREPRENAD
BEMANNING
JORD & SKOG